

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partium Semitas seu partes, & Fasciculum
Myrrhæ

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

cap. 18. De Virtute Continentiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

spiritualis, sancta quadam mediante considera-
tione: etenim anima sapore spiritus plecta nihil curat
oblationem.

Finis Temperantiae non debet esse solum finis na-
turalis salutis corporis; sed altior finis, nimirum hone-
statis, & gloria Dei.

Inter Temperantiam exercenda quoque est virtus
abstinentiae, subtrahendo saepenumero nobis partem
necessarii, propter majus bonum spirituale animae,
ad quod aptior magisque disposita fiat ad contempla-
tionem rerum coelestium.

Deusque, optima regula est, quam & summopere
commendat S. Bonaventura, nimirum, si, in regi-
one & gubernatione proprii corporis, modum,

Deus ter Opt. Max. totum hoc Univerſum
& gubernat, imitemur. S. D. M. nec deficit

nec abundat in superfluis, inquit S.
Bonaventura; ita nos habere debemus in guber-
natione nostri corporis, ut solum ei subministre-

mus, quod est necessarium ad vitae sustentationem,
quod est necessarium ad vitam subeundam: quia corpus est propter ani-

am, & anima propter DEVM. Eidem vero
regemus & subtrahamus torum id, quod est super-

fluum, quodque potius spectat ad sensualitatem,
quam ad necessitatem.

CAP. XVIII.

De Virtute Continentiae.

Continentia est moderatio quaedam, licet im-
perfecta, passionum ad tactum pertinentium. 2. 2. q. 155.

secundum S. Thomam, ille est, & dicitur
continentis, qui persistit in ratione recta, abstinens à
concupiscentiis.

Quapropter Continentia distinguitur
Temperantia, & Castitate, ut imperfectum à per-

O 3 fecto,

fecto, ut dispositio ab habitu. Quia Temperantia comitas sub se continet passiones, & non nisi valde temperatur resistunt; at Continentia eas nondum habet edomitas, tamen illas edormare satagat, & mentesque patitur assultus & contradictiones. Quod de causa Continentia absolute dici nequit Temperantia; sed Temperantia solum in fieri, vel secundum inchoationem, nimirum, Temperantia imperfecta nondum ad suam perfectionem redacta est. Sic etiam Continentia, esto non ita proprie, alias virtutes, adhuc sunt in suo principio, denominare potest. Unde Continentia Iræ est Mansuetudo inchoata, seu inchoata: Continentia Timoris est Fortitudo inchoata, Continentia Amoris pecuniæ est Liberalitas inchoata, & idem dicendum est de aliis virtutibus in ordine ad suas passiones.

2. Materia propria hujus virtutis est passio libilis delectationis oppugnata, non expugnata moderata cum pugna, non cum victoria. Proprietas

Eth. 1.7. secundum Aristotelem, Continentia non est propria virtus, licet habeat aliquid virtutis, in quantum est principium laudabilium operum: quia sequitur dictamen rationis, & pugnat contra passiones.

S. Tho. 4.1. non attingit perfectam rationem virtutis moralis in quantum subiecit appetitum sensitivum Rationis. Verum dicit aliquis, Continentia est causa majoris meriti, quia est cum majori pugna & oppugnantia: ergo non solum est virtus, sed major virtus, quam sit Temperantia. Respondet

art. 4. ad 2. Thomas: majus meritum non provenire ex majoribus passionibus; sed ex vehementia Characteris, & ex fortitudine Rationis, qua illæ evincuntur & temperantur.

Cajet. 4.3. 3. Actus hujus virtutis sunt. Primò, cultus bonum Rationis. Secundò, pugnare contra appetitum passionum: quia Contineus est in statu pugne non in statu victoria; in statu perturbationis non in statu quietis. Tres sunt proprie virtutis moralis actus: Sequi dictamen Rationis, & sequi

regularè passiones, ac denique eas perfectè do-
 cere & subicere Rationi. Hic ultimus deest Con-
 tinentiæ, & idè etiam ei deest perfectio virtutis
 moralis.

4. Modi fructuosè exercendi hanc virtutem sunt.
 Primo, ut eam continuo, omnique cum instantia à
 Deo postulemus. *Nemo enim est Continens, nisi Deus Sap. 8.*

Secundo, nullus se continere & refrenare potest à de-
 lationibus & oblectamentis sensibilibus absque ope
 auxilii Divini.

Secundo, ut seriò diligenterque invigilemus ob-
 lecto sensibili, à passione proposito: potius in eo consi-
 derantes rationem mali culpæ & pœnæ, quod in se com-
 mitterent, quàm rationem paucilli boni apparentis, quo
 se delectant.

Tertio, ut gustemus Deum: quia anima Di-
 vino laetata gaudio *calcabit favum* consolationum sen-
 sationum.

Quarto, considerandum est, quod, ut docet
 Bernardus, suffragante & mediante Continentia,
 perdamus consolationes carnis; *sed commuta-
 mus in meliores, quales sunt, consolationes spiri-
 tuales.*

Quinto, ponderandum cum Sancto Antonino, *S. Anton.
 Tit. 4. c. 3.*
 Quædam ratioe Vanitas, Brevitas, Impuritas oblecta-
 tionum sensus planè similes sint cuidam dulcedinis
 in integro amaritudinis mari infusæ: è contra verò,
 consolationes spirituales sint puræ, & sine ulla tristitiæ
 admixtione.

Secundo, ut intelligamus, locum exilij, in quo con-
 tineri sumus, non esse locum voluptatis & oblecta-
 tionis, memores illius dicti D. Augustini: *Non
 vult Deus hominem de Paradiso, ut hic faceret alium
 Paradisum.*

Denique, optimum medium ad obtinendam Con-
 tinentiæ perfectionem est exemplum Christi, qui
 non elegit consolationem sed mortificationem car-
 nis. Hic igitur utilior ac melior modus & mediū
 est, etenim Christus non decipit, non decipi potest.

Quamobrem omni sollicitudine ac fortitudine
fugienda est quæcumque sensualis Incontinentia,
§. Tho. 4. 2. ut loquitur S. Dionysius, intimo amplexu suscipi-
S. Dionys. da Incontinentia spiritualis, consistens in vehementi
de Divin. Divini Amoris. Unde loquens de S. Paulo ait: Per
nom. continentiam Divini Amoris dixit: Vivo ego, jam
ego, vivis verò in me Christus.

CAP. XIX.

De Virtute Mansuetudinis &
Clementie.

2. 2. q. 157. 1. **H**Æc est virtus refrenativa passionis Iræ & Vin-
Glos. in dictæ, eam subiiciens rationis regere. Vel
Matth. 5. dicamus cum Glossâ super Matthæum: Mansuetudo
apud Suar. est dulcedo animi, quam non vincit amaritudo, & que
ab amaritudine Iræ libera est. Potest etiam cum aliis
defini hoc modo: Mansuetudo & animi tranquillitas,
qua nullâ incurrentium rerum tribulatione agitur
est pax quædam & tranquillitas animæ in omni eventu
imperturbabilis.

2. Materia hujus virtutis est passio Iræ regularis
& moderata secundum dictamen Rationis, ne eadem
sit contraria; sed, ut instrumentum virtutis, servet
& juvet Rationem. Hac de causa Ira appellatur
Satellitium Rationis, à naturâ datum, ut custodiat
defendatque Rationem. Et quemadmodum eadem
passio Amoris, ut prosequamur bonum; ita habet
mus passionem Iræ, ut fugiamus, & à nobis ter-
ciamus malum. Unde Ira (veluti alæ quoque pas-
siones) non est per se mala; sed indifferens: & potest
esse mala, si dominatur ut Domina, anteceditur
Rationem: & esse bona, si serviat ut Ancilla, consequitur
ad Rationem.

q. 159. a. 1.